

LANDBRUGET OG NATUREN – HVOR ER UDFORDRINGERNE OG HVOR ER MULIGHEDERNE?

Landskonsulent Heidi Buur Holbeck

KU-LIFE
D. 26. februar 2015

INDHOLD

- Naturgrundlaget i DK
- § 3 natur
- Natura 2000
- Virkemidler: Tilskud til naturpleje
- Konflikter mellem natur og landbrug
- Naturpleje – hvordan?
- Rådgivning om natur

FAKTA OM NATURPLEJEN

- Det plejekrævende areal udgør samlet set ca. 342.000 ha (beskyttet natur).
- ca. 209.000 ha er § 3-arealer uden for Natura 2000.
- ca. 133.000 ha ligger i Natura 2000-områder.

NATURAREALER

- Antallet af plejekrævende lokaliteter i Danmark er over 122.000.
- Gennemsnitstørrelsen er ca. 2,8 ha.
- 85% af de plejekrævende lokaliteter er mindre end 5 ha.
- Mange naturarealer er beliggende nær hinanden og kan forvaltes samlet.
- 80% af det plejekrævende areal er i privateje.

HVAD SIGER LANDMÆNDENE?

- Vil gerne naturen
- Fokus på produktion
- Skal være praktisk muligt
- Bekymring for aflede effekter af naturpleje
- Restriktioner og kontrol
- Ændringer i regler
- Økonomi

NATURBESKYTTELSESLOVENS § 3

- BESKYTTEDE NATURAREALER

§ 3 NATUR

- § 3-naturen udgør omkring 10% af Danmarks areal.
- Offentlige myndigheder har pligt til at pleje egne § 3-områder
- Private har ikke pligt til pleje
- § 3 natur udgør de vigtigste naturværdier
- Men også en række kulturpåvirkede arealer (primært enge, er udpeget som § 3 natur)

Danmarks Miljøportal

Data om miljøet i Danmark

Nyheder Service status Driftsstatus Vejledninger

Søg efter objekter på kort...

Temaer

Profiler Landbrug

Vis signaturforklaring Filtre

- ☐ Overfladevand
- ☐ Sø- og vandløbsstationer
- ☒ Naturbeskyttelse og Natura2000,...
- ☒ Beskyttede vandløb
- ☒ Beskyttede naturtyper
 - ☒ Eng
 - ☒ Hede
 - ☒ Mose
 - ☒ Overdrev
 - ☒ Strandeng
 - ☒ Sø
- ☐ EF-fuglebeskyttelsesområder
- ☐ EF-habitatområder
- ☐ Ramsar områder

§3 AREALER

- §3 registreringerne er kun vejledende
- Altid de faktiske forhold der er afgørende for en §3 vurdering
- Lodsejerne skal altid kontakte kommunen i tvivlstilfælde
- Statens opdatering af §3 er afsluttet

§ 3 SERVICEEFTERSYN

- Naturstyrelsens data er overdraget til kommunerne
- Kommunerne er myndighed og skal afgøre om de er enige med NST
- Kommunerne skal over de næste år gennemgå alle uoverensstemmelsessagerne
- Årsager til uoverensstemmelse:
 - Dispensation uden opdatering
 - Ulovlig opdyrkning
 - Forkert registrering

§3 NATUR ER IKKE ENTYDIG

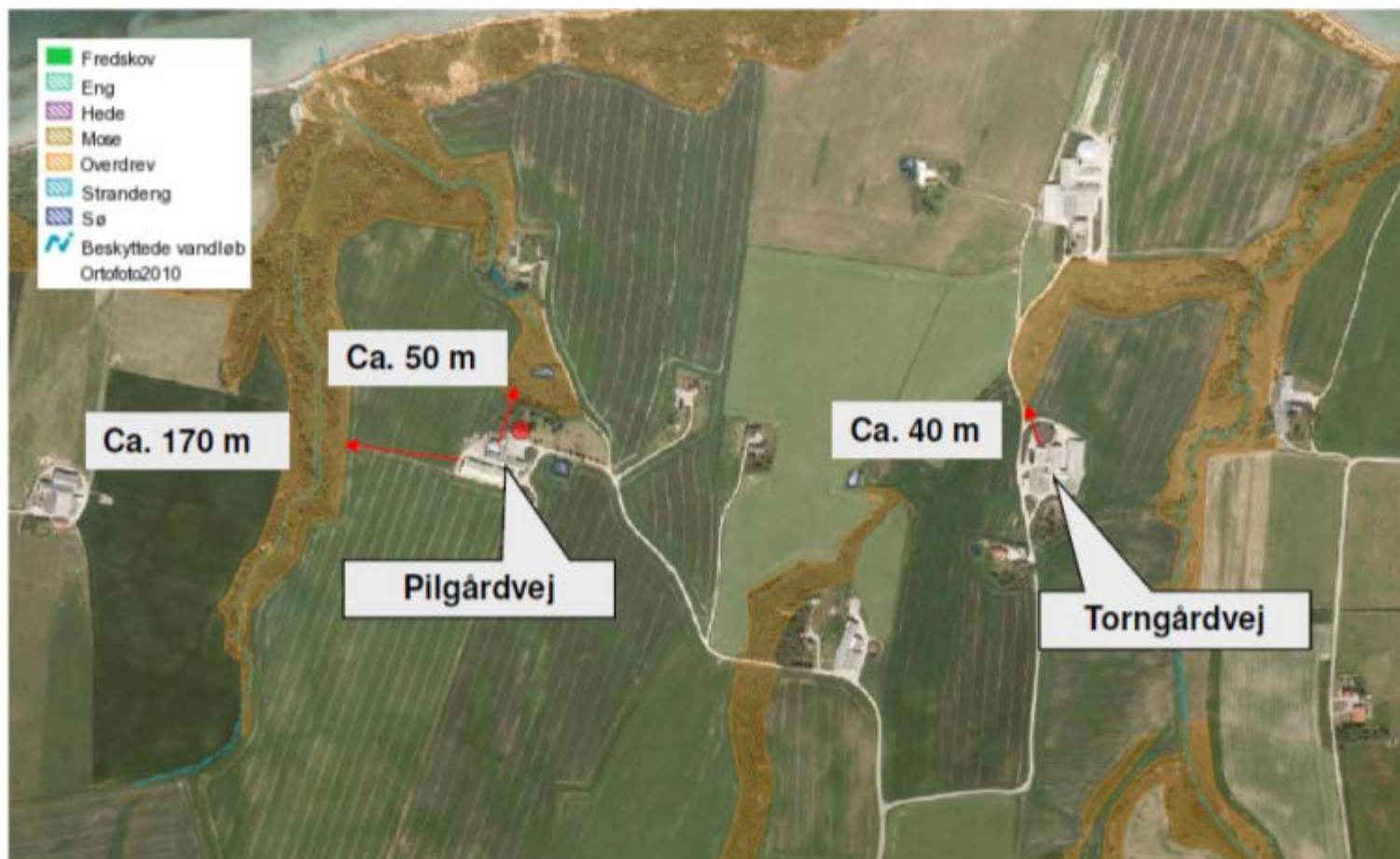
- Der er dog fortsat mange grænsetilfælde
- Primært for kulturenge og overdrev
- Der mangler mere præcise retningslinjer og metode til vurdering af § 3 status
 - Hvad skal der til for at arealer er beskyttede?
 - 1 karakterplante i hjørnet af et areal?
 - Kvaliteten af den natur der er beskyttelseskrævende?

EN § 3 UDPEGNING KAN HAVE STORE KONSEKVENSER FOR LANDBRUG

- Ved husdyrgodkendelser kan § 3 arealer give restriktioner
- Naturplan Danmark:
 - Bøder ved overtrædelser øges væsentligt
 - Forbud mod at sprøjte og gøde § 3 arealer der hidtil har været sprøjtet og gødet

CASE FRA LEMVIG

Følsomme naturområder §3

Natur som barrierer for husdyrproduktion

Case fra Lemvig:

Overdrev på over 2,5 ha (kategori 2 natur) = max. 1 kg N/ha i totaldeposition

19 husdyrbrug med 75-500 DE indenfor 300 m fra overdrev.

Miljøgodkendelse kan udløse krav om reduktion af ammoniak-fordampningen til et lavere niveau end for den eksisterende produktion. Kan betyde udgifter til dyre tekniske løsninger på både gamle og nye stalde

Kategori 2 natur vist med grøn skravering

NATURA 2000 PROCES

Deling mellem stat og kommuner:

- Miljøministeriet laver basisanalyser og Natura 2000 planer
- Fødevareministeriet udbyder tilskudsordninger
- Kommunerne skal efterfølgende lave handleplaner og sikre at den konkrete indsats sker - primært via frivillige aftaler
- Køre i 6 årige intervaller for natur og 12 årige for skov

INDHOLD I NATURA 2000- PLANERNE 2010 – 2015

DEN KONKRETE FORVALTNING

Mål:

At stoppe naturens tilbagegang i udpegede områder.

At sikre gunstig bevaringsstatus for de udpegede arter og naturtyper.

Indsats primært på eksisterende naturarealer

De 246 naturplaner indeholder følgende indsatser:

- 130.000 ha skal plejes (inkl. heder)
- 16.000 ha skal have ændret hydrologi
- 20.000 ha skov og værdifulde marinerev beskyttes

Indsatsen skal virke ved at:

- Hindre tilgroning
- Begrænse opsplitting af små naturarealer
- Forbedre vandstandsforholdene på visse naturarealer

NATURA 2000

POLITISKE MÅL FOR PERIODEN 2010-15

- Mål om indgåede aftaler om pleje (afgræsning og/eller slæt).
 - 110.000 ha skal plejes indenfor NATURA 2000.
 - 40.000 ha §3 beskyttet natur udenfor Natura 2000.
- Status primo 2015:
 - Der er ca. 74.000 ha med miljøtilsagn
 - Heraf ca. 42.500 indenfor NATURA 2000.
 - Dvs. kun knap halvejs mod målet, men staten er tilfreds
 - Fuld målopfyldelse på statens egne arealer

PROCES

NATURA 2000 (2016 – 2021)

(IKKE FREDSSKOVSPLOGTIGE AREALER)

- 2010 – 2012: Kortlægning af habitatnaturtyper
- 20. December 2013: Offentliggørelse af basisanalyser
- 2014: Dialogfase
- 19. December 2014: Natura 2000-planer offentliggøres
- 10. April 2015: Høringsfrist for Natura 2000-planer
- Efterår 2015: Endelige planer offentliggøres
- 2015 / 2016: Kommunale handleplaner

INDSATS I NATURA 2000-PLANER 2016-21

PEJLEMÆRKER:

- Færdiggøre indsatsen fra den gældende planperiode 2010-15
- Sikre pleje på lysåbne og plejekrævende naturarealer
- Igangsætte en strategisk indsats for at forbedre og sikre den sårbare natur gennem etablering af større sammenhængende og mere robuste naturarealer
- Iværksætte en særlig indsats for truede ynglefugle og mod invasive arter

NATURA 2000 UDPEGNINGEN

- Analyse af landbrugsjord i Natura 2000:

Gruppering	Grupperingskoder	Overlappende areal mellem Natura 2000 og Marker2013, ha
vedvarende græs, og afgrøder uden for omdrift m.m.	0	79.701
Omdrifts afgrøder (uden omdriftsgræs)	1	56.457
Omdriftsgræs	2	17.763
		153.921

- Ca. 74.220 ha omdrifts jord i Natura 2000 (ca. 20 pct.)
- Udpegningen har konsekvenser for landbrug

ANMELDESESRORDNINGEN

NATURBESKYTTELSSESLOVENS §19

9. VÆSENTLIGE ÆNDRINGER INDEN FOR KORT TID I GRÆSNINGSINTENSITETEN, HERUNDER OPHØR MED GRÆSNING ELLER HØSLÆT

10. VÆSENTLIG ÆNDRING I ANVENDELSEN AF HUSDYRGØDNING, HERUNDER ÆNDRET GØDSKNING FRA HANDELSGØDNING TIL HUSDYRGØDNING.

- Ændringer i brug af husdyrgødning kan have betydning for næringsfattige naturtyper, men omdriftsarealer skal også anmeldes.
- Også anmeldelse af ændringer i græsningsintensiteten på omdriftsarealer
- Årsag til en række unødige anmeldelser, der giver meget ekstra administration og bekymring hos lodsejerne.

ERSTATNING FOR DRIFTSTAB

- Ved afslag skal kommunerne give erstatning for tab i nedgangen i handelsværdien
- Men kommunerne har ikke penge til dette – og de er ikke afsat på finansloven....
- Igen – behov for at prioritere, hvor det giver faglig mening.

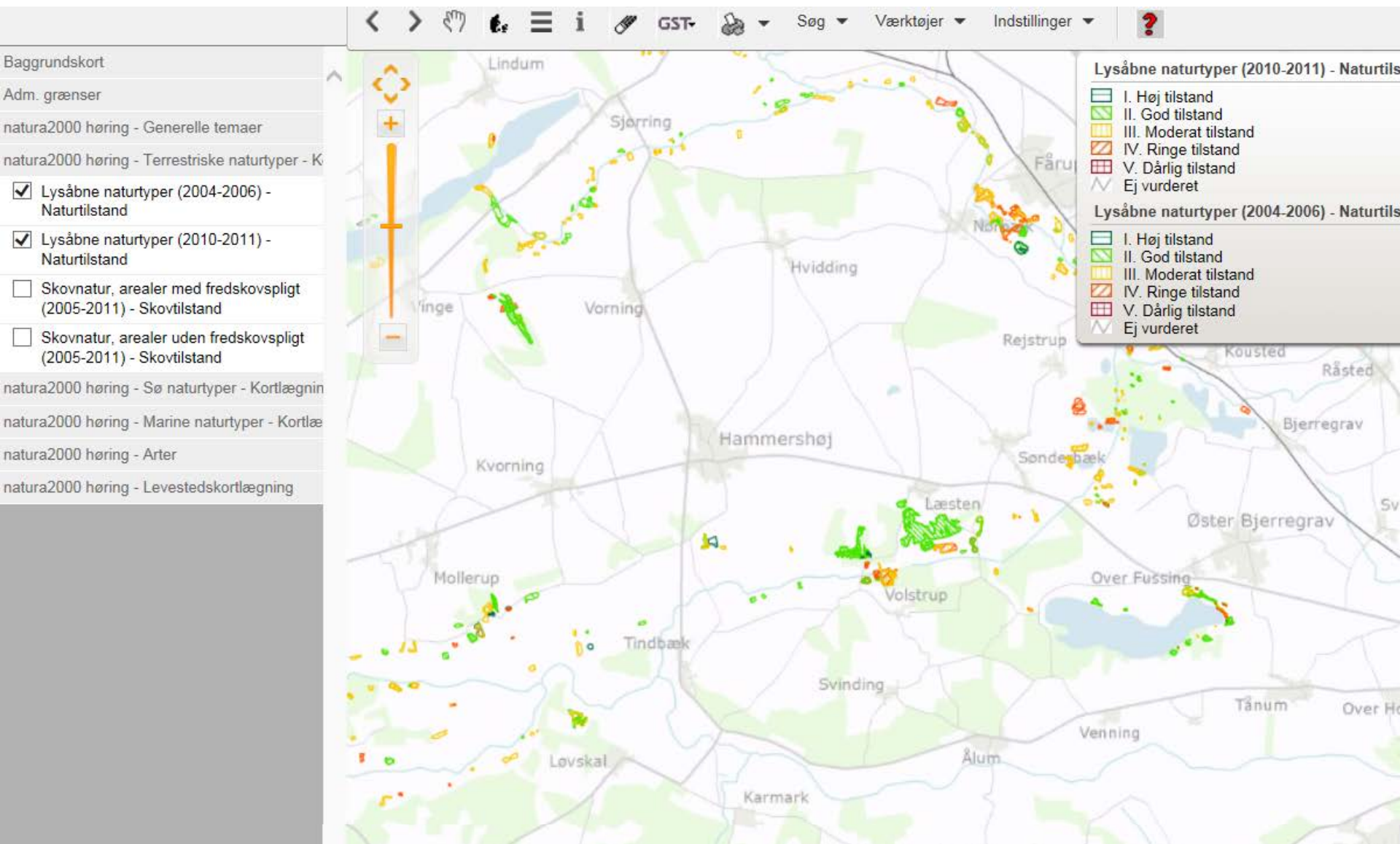

KORTLAGTE FOREKOMSTER AF HABITNATURTYPER PÅ UDPEGNINGSGRUNDLAGET

- Habitatnaturtyperne fortolkes bredt
- Har ingen nedre størrelsesgrænse
- Har fået væsentlig retsvirkning for nærliggende husdyrbrug

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1 = ammoniakfølsomme habitatnaturtyper. (§ 7 stk. 1, nr. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug)	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

KORT OVER NYKORTLAGTE AREALER

EKSEMPEL, KALKOVERDREV NÆR EJENDOM

Ortofoto, Copyright COWI

- Ny-godkendt produktion søger ny udvidelse
- "Nyt kalkoverdrev" er kortlagt
- Artsfattigt og randpåvirket
- Total dep. 2,9 kg N/ha/år eksisterende
- Ansøgt 2,3 kg N/ha/år (dvs. fald ift. nudrift)
- Ansøger ejer overdrevet og sikrer plejen – giver god struktur
- Eneste kategori 1 inden for >1 km

MIDLER TIL AT NÅ MÅLENE: TILSKUD VIA LANDDISTRIKTSPROGRAMMET (EU MEDFINANSIERING)

Målene skal nås via frivillige tilskudsordninger:

- Tilskud til pleje af græs- og naturarealer (5 årig)
- Projektordninger i Natura 2000
- LIFE projekter
- Kommunale initiativer
- Nye LDP ordninger:
 - Eks. sammenhængende arealer

Projekter i Natura 2000-områder:

Projektordning med 100% i tilskud

Tilskud til forberedelse til afgræsning

- Klargøring af arealer til afgræsning, opsætning af hegn, vandforsyning og fangfolde

Tilskud til rydning af tilgroede arealer

- Til at rydde tilgroede arealer for træer og buske og fjerne dem
- Skal finde skånsom og billig løsning

Tilskud til ændret hydrologi

- Afbryde dræn eller lukke afvandingsgrøfter

KONTROLLEN AF TILSKUDSORDNINGEN FYLDER MEGET FOR LANDMÆND

- Krav i tilsagn kan være meget svære at gennemskue og overholde
 - naturen er variabel, men det er reglerne ikke
- Misligholdelse af tilsagn har medført bortfald med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud
- Nogle landmænd er blevet ramt virkeligt hårdt af tilbagebetalingskrav – Mange andre er blevet bekymret for at søge tilskud

VÆSENTLIGE ÆNDRINGER FRA 2015

- PLEJE AF GRÆS- OG NATURAREALER

1. Lempelser i sanktionerne = Tilbagebetaling efter alvor og omfang
2. Tilskud til naturarealer uden grundbetaling stiger til 2.600 kr./ha (i 2014 2.000 kr./ha)
3. Tilskudsfordring muligt i kalveskjul og ved indbinding
4. Kontrol efter fast græsningstryk nedsættes til 1,2 Storkreatur/ha (i dag 1,5 st/ha)
5. Målbetragning af tilskud til mest værdifulde arealer
6. Ingen krydsoverensstemmelse på naturarealer fra 2015

KONTROL AF NATURAREALER – FAST GRÆSNINGSTRYK

- Alternativ til kontrol efter plantedække
- Valgmulighed fra 2012
- Før min. 1,5 st. pr. ha. Nu min. 1,2 st. pr. ha.
- MEN kommunen kan fastsætte et lavere græsningstryk, ud fra en faglig vurdering
- Dyrene skal gå på arealet i juni, juli og august
- Husk af meddele til NaturErhvervstyrelsen, hvis dyrene skal flyttes

STRATEGI FOR NATURPLEJE

- De mest værdifulde naturarealer er ofte ukorrente og fjerntliggende arealer
- Besværlige at pleje
- Lav tilvækst for dyrene
- Dårlig økonomi i kødtilvækst
- Økonomien skal komme fra tilskud
- **Målet er naturpleje**

HVEM KAN SØGE TILSKUD?

- I PRIORITERET RÆKKEFØLGE

- Arealer i de særligt udpegede Natura 2000 områder (min. 50 pct.)
- Arealer uden for Natura 2000 med en HNV score på 5 og mere
- Arealer i Natura 2000, hvor min. 90 pct. er gentegning af tilsagn
- Arealer som er med i vådområdeprojekt

TILSKUD TIL PLEJEGRÆSORDNINGEN FRA 2015 - MÅLRETTET NATURPLEJE

- I Natura 2000 områderne
 - Kun i de særligt udpegede Natura 2000 områder
 - Der kan ikke søges tilskud til § 3 arealer i Natura 2000, hvis de ikke er udpeget som særligt udpegede områder

☐ ☒ Tilskudsordninger og drift af...

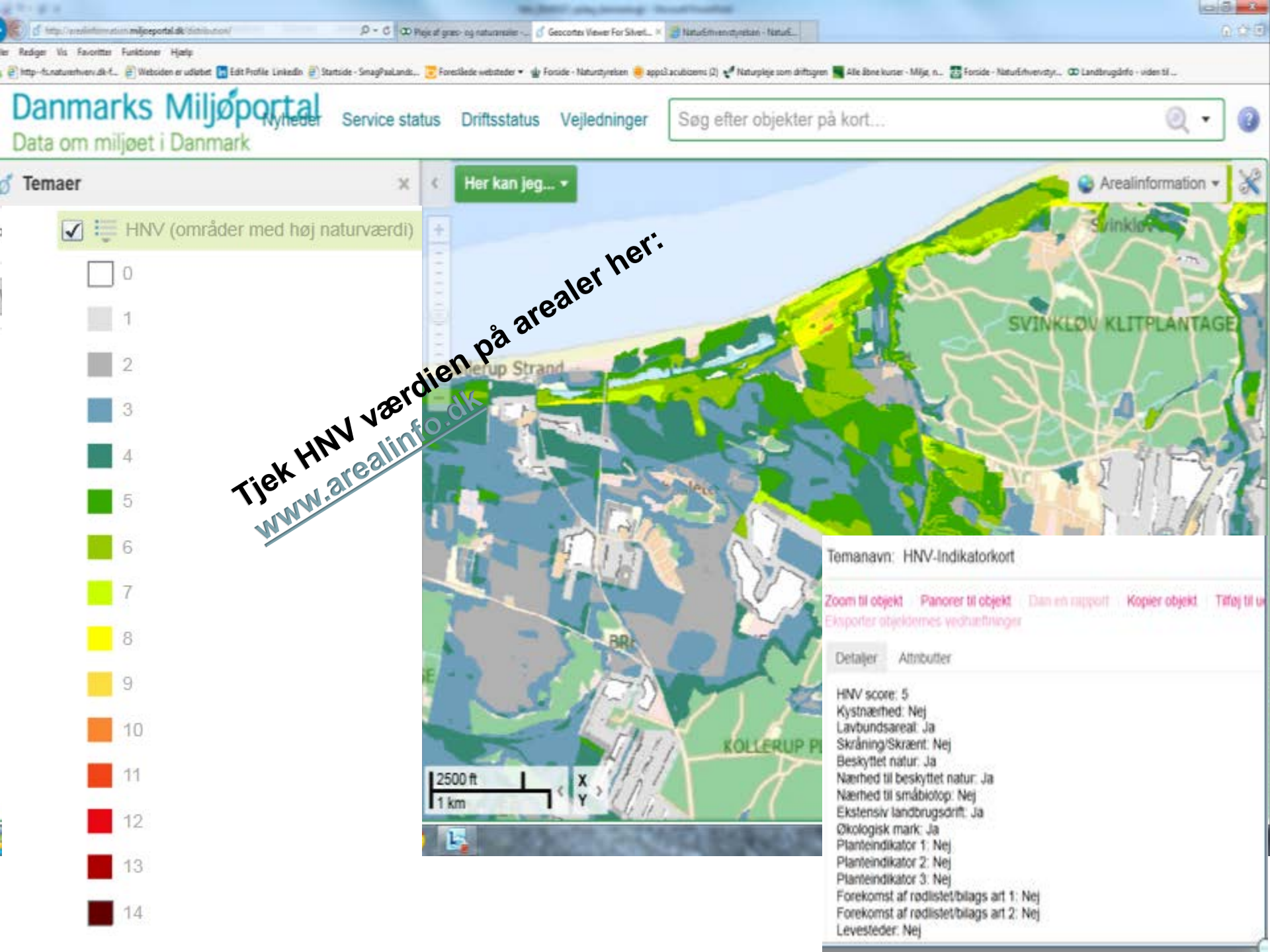
- ☒ SFL - områder
- ☒ ☒ Naturperler
- ☒ ☐ Driftsbetingede N2000-arealer
- ☒ ☒ Særligt udpegede N2000-arealer
- ☒ ☐ Fuglevenlig drift
- ☒ ☐ Yngle- og rasteområder
- ☒ ☐ De Ydre Koge
- ☒ ☐ N2000-arealer til rydning
- ☒ ☐ N2000-arealer til hydrologi
- ☒ Lavbund og Okker
- ☒ Jordbundstyper
- ☒ ☐ Arealer uden støttemulighed N2000 projekt

HIGH NATURE VALUE

ALLE LYSÅBNE AREALER VURDERES UD FRA 14 FORSKELLIGE PARAMETRE OG TILDELES EN SCORE FRA 0 – 13 UD FRA FØLGENDE KRITERIER

- Kystnærhed
- Lavbundsareal
- Skråning/Skrænt
- Beskyttet natur
- Nærhed til beskyttet natur
- Nærhed til småbiotop
- Ekstensiv landbrugsdrift
- Levesteder
- Økologisk mark
- Planteindikator 1
- Planteindikator 2
- Planteindikator 3
- Forekomst af rødlistet/bilags art 1
- Forekomst af rødlistet/bilags art 2

TILSKUD TIL PLEJEGRÆSORDNINGEN FRA 2015 - MÅLRETTET NATURPLEJE

- Uden for Natura 2000 områderne: HNV score på min. 5. på min. 0,1 ha af *marken*
- Prioritering af arealer med den højeste score
- Kortet opdateret årligt med nye artsfund

Foto: Heidi Holbeck

BELØNNING FOR GOD NATURPLEJE

- Det nye system betyder, at det bliver en fordel at have sjældne arter
- Kun §3 arealer uden for Natura 2000 områder med en score på over 5 kan søge tilskud til plejegræs i 2015

MANGE LANDMÆND VIL IKKE KUNNE FÅ TILSKUD I 2015

- § 3 arealer med lav HNV score
- Ca. 14 % af de nuværende tilsagn med plejegræs uden for N-2000 kan ikke gentegnes. Det svarer til ca. til 10.000 ha. (ikke alle skal gentegnes i 2015)
- Ca. 15.000 ha under de 1 årige ordninger kan ikke gentegnes

TILSKUD TIL PLEJE AF GRÆS- OG NATURAREALER

Arealer med Grundbetaling

Forpligtigelse	Tilskud
Slæt	850 kr. pr. ha
Afgræsning eller slæt	1.650 kr. pr. ha

Arealer uden Grundbetaling

Forpligtigelse	Tilskud
Slæt	1.050 kr. pr. ha
Afgræsning eller slæt	2.600 kr. pr. ha

Ved vurdering inddeles marken i områder,
som er nogenlunde ensartet

Arealet er ikke
støtteberettiget

Arealet er
støtteberettiget

Arealet er ikke
støtteberettiget

Arealet er
støtteberettiget

Arealet er ikke
støtteberettiget

**Inddeling af støtteberettigede og ikke
støtteberettigede arealer kan være svær! Men
er blevet nemmer fra 2015**

NYE REGLER FOR PLANTEDÆKKE PÅ GRÆSAREALER I 2015

- Alle arter af græs, grøntfoder og naturligt forekommende urter er støtteberettiget i grundbetalingsordningen
- Dvs. ingen negativliste på græsarealer i 2015 ☺
- Landbrugsarealer med græs kan derfor godkendes uanset plantesammensætningen, hvis aktivitetskravet om slåning eller afgræsning er overholdt
- Områder over 100 m², der ikke består af græs eller andet grøntfoder, f.eks. vedplanter (herunder lyng), mos, lav o.l. er ikke støtteberettiget

GOD SYNERGI MELLEM LANDBRUG OG NATUR ER DET MULIGT?

- Ja, via naturpleje. Landmanden er den bedste naturplejer – har græsningsdyr og viden om arealerne
- Vi skal vise de gode eksempler på, at det kan lade sig gøre rimelig enkelt, at give mere plads til naturen i landbrugslandet

NY NATUR KAN OGSÅ MEDFØRE FLERE RESTRIKTIONER

Bræmme krav til beskyttelse af
bilag IV arter i
Husdyrgodkendelse
randzoner

AMMEKØER I DANMARK

- I dag er der ca. 100.000 ammekøer i Danmark
- Gens. besætningsstørrelse er på ca. 12 ammekøer
- Hovedparten er fritidslandmænd
- Danmark er i dag ikke selvforsynende med oksekød.....

HVAD SKAL DER TIL, HVIS NATURPLEJEN SKAL FREMMES?

- Involvering af landmændene
 - Naturpleje skal være attraktiv
 - Sikkerhed for konsekvenser af aftalerne
 - Mere gennemskuelige regler

- Bedre og mere fokuseret naturpleje
 - Naturpleje tilpasset målene med plejen på arealet
 - Rådgivning af naturplejere

Smag på landskabet

Formål med projektet:

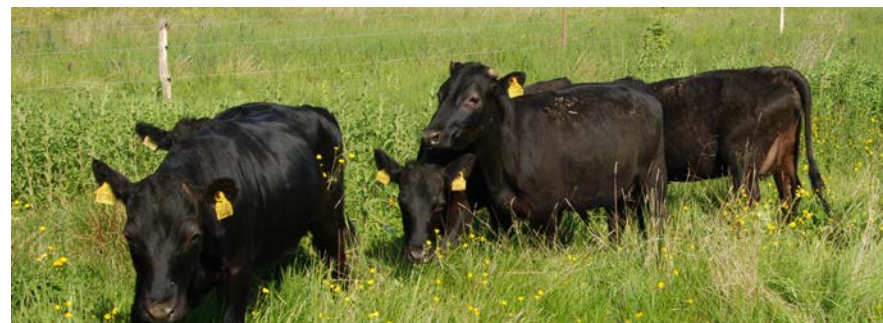
- At udvikle og styrke naturplejen i Danmark
- At udvikle et koncept for naturpleje og afsætning af kød produceret på naturarealer

Hvordan:

- Medvirke til at sikre at danske landmænd har et godt incitament til at lave naturpleje
- Ved at finde løsninger der gør det nemmere at udføre naturpleje
- Ved at bevare og pleje værdifulde naturarealer, med fokus på biodiversiteten
- Vidensdeling og erfaringsudveksling bl.a. via netværk

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægafløgsfonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.

HVEM HAR SUCCES MED NATURPLEJE?

- DE GODE EKSEMPLER

- Engagerede landmænd
- Dem der har en god indsigt i de kvægfaglige hensyn på naturarealer
- Dem der kan optimere arbejdsgange
- Dem med robuste racer
- Dem der har et godt samarbejde med kommunen
- Dem der selv har vinterfoder

AFSÆTNING AF KØD

- Hvad efterspørger forbrugerne?
- Fokus på afsætning af naturkød
- Hvordan kan man som landmand selv forbedre kødkvaliteten?

WORKSHOP 7. JANUAR

AFSÆTNING AF NATURKØD

FOTO: MOGENS STENDAL OG LEIF K

Workshoppen foregår:

Den 7. januar 2015, kl. 9.00-15.30
Foodture Lab/AgroTech
Agro Food Park 13, 8200 Aarhus N

GRATIS FOR MEDLEMMER

KR. 200,- FOR IKKE-MEDLEMMER
(gratis ved indmeldelse på dagen)

Tilmeldingsfrist 31. december til
Elena Skytte, AgroTech A/S

Vil du have konkrete tips til at give dine kunder en førsteklasses oplevelse med kød fra naturpleje?

Workshoppen for landmænd sætter fokus på, hvad afsætningsledet og forbrugerne lægger vægt på, når de køber kød - og fokus på, hvad man som landmand selv kan gøre for at øge kødkvaliteten.

Mød blandt andre kødgrossisten, detailslagteren og supermarkedet, og hør hvilke krav de stiller til kødkvalitet, ensartethed og leveringssikkerhed. Du får også inspiration til, hvad du selv kan gøre hjemme i produktionen i forhold til fodring, træning, til slagteriet, afslagtning, og hvilke krav du kan stille til din slagter.

UNDERSØGELSE AF KØDKVALITET

DEN GODE HISTORIE: NATURKØD ER SUNDT

- Dyr slagtet direkte fra græs har (foreløbige resultater fra 2013):
 - Lavt fedtindhold
 - Sundere fedt (flere omega -3 fedtsyrer og lavere omega -6/omega -3 ratio). Positivt!
 - Flere antioxidanter (A og E-vitaminer)

Kilde: MARGRETHE THERKILDSSEN
Aarhus universitet, INSTITUT FOR FØDEVARER

Ny forening vil fremme naturpleje

»Smag på Landskabet« er en ny forening, hvor alle interessenter arbejder for at fremme naturpleje og naturkød fra naturarealer.

NATURKØD

AF KAJ LUND SØRENSEN

■ Ved en villende generalforsamling tirsdag aften darede landmænd, gårdbutiksejere, slagtere og restauranter en forening – Smag på Landskabet – til fælles afsætning og markedsføring af naturkød.

Der var stor interesse for at deltage i generalforsamlingen på Søbro Kro. En af de 180 spørge- og diskussions-

Omkring 180 personer deltog i den stiftende generalforsamling i Søbro ved Århus. Deltage projektiler for Smag på Landskabet, Jørgen Boes, er der mere end 200.000 hektar, der skal naturplejes med dyr. (Foto: Kaj Lund Sørensen)

NY FORENING "SMAG PÅ LANDSKABET"

Den nye bestyrelse for Smag på Landskabet er: Ronnie Bach, København, kødgrossist. Jens Ole Hededal, Randers, dyreholder, Dexter-kvæg. Peter Brinkmann Kristiansen, Jammerbugt, ejer og stifter af virksomheden Fresh Food People. Christian Christensen, København. Michael Pedersen, biolog, dyreholder, ansvarlig for naturpleje på Ledreborg Gods. Førstesuppleant Ole Sørensen, formand for mælkeproducenterne i Økologisk Landsforening. Andensuppleant Jørgen Blazejewicz, Holstebro, naturplejer med får. (Foto: Louise Nathansen Thuesen)

KVALITETSMÆRKET NATURKØD

"DET' NATURKØD"

- Målet er at lave et genkendeligt mærke for salg af naturkød
- Kød produceret efter særlige kriterier for dyrevelfærd, krav til arealer m.m.
- Nicheprodukt af høj kvalitet
- Primært salg fra gårdbutikker og små producenter – kan ikke levere en ensartet vare hele året igennem
- Undersøgelse viser at forbrugerne gerne vil betale en merpris for kvalitetsprodukter

RÅDGIVNING OM NATUR

- Bevar eksisterende natur
- Skab ny natur i sammenhæng med eksisterende natur og med variation
- Ny natur, så det understøtter landskabet og arterne i området
- En prioriteret plan for bedriftens natur
- Mere målrettet naturrådgivning

DE GODE OG NEMME TILTAG

- Markvildtstiltag
- Hegn, remiser og småbiotoper
- Vandhuller
- Skæve hjørner og kanter

INFORMATION – OG RÅDGIVNING OM MULIGHEDERNE ER HELT CENTRALT...

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Faktaark

Nr. 1 • 2010
Revideret februar 2013

Gør markerne til gode levesteder for markvildtet

- Sådan kan tiltag for markvildtet etableres på de støtteberettigede marker

Derfor!

Lærken, haren og agerhønen er nogle af de dyr, der lever i og omkring dyrkede marker. Arterne har gennem mange år været i støt tilbagegang, fordi de mangler føde, dækning og ynglesteder. Små tiltag, der giver variation i forhold til afgrøden, er et vigtigt supplement, der giver dyrene mulighed for at gennemføre deres livscyklus. Dette faktaark giver eksempler på enkelte tiltag, der er mulige at etablere på støtteberettigede arealer.

Gode og enkelte tiltag

- Vildtstribe
- 2 meter barjordsstribe
- Insektvolde

Tiltagene kan etableres enkeltvis eller i kombination, men vær opmærksom på reglerne i Enkeltbetalingsordningen.

Det gode eksempel - så lidt skal der til

Ved en kombination af vildtstriber, 2 meter barjordsstriber og insektvolde giver det arter som agerhøns og harer og deres afkom føde i de perioder, hvor det ellers kniber. Samtidig får arterne gode rede-, skjule- og hvilesteder. Det gælder om at ændre strukturen og øge variationen i agerlandet. De enkelte tiltag kan forbinde eksisterende levesteder og virker hver for sig som ledelinier for såvel store som små dyr i naturen.

Foto: Ole Thorsby

Foto: Niels Sandberg

Barjordsstriber

Effekt

Barjordsstriberne bruges af hønefuglene til at støvade (baleplads). På den måde holdes fjedrøgten i orden. Både hønefuglenes kyllinger og harekillinge har brug for bare pletter, hvor de kan tørre efter regnskyl. Desuden kan fuglene finde andre insekter og nye spire på striberne.

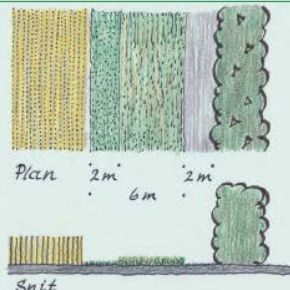
Regler

Maks. 2 meter brede. Striben skal placeres i markkanten. Fra 2012 er det ikke længere et krav, at der er levende hegn i markskellet, hvis man ønsker at placere en 2 meter barjordsstribe mellem en vildtsstribe eller insektvold og hovedafgrøden. Det er dog en forudsætning, at vildtsriben eller insektvolden er placeret i tilknytning til et markskel. Hvis barjordsriben ønskes midt i marken, skal marken opdeles. Kan ved mekanisk hjælp holdes fri for plantevækst.

Barjordsstriber må ikke etableres inden for 5 meter* fra søer, åbne vandløb, kystlinjer, samt beskyttede fortidsminder.

**Dog 10 m for søer og vandløb omfattet af randzonenloven.*

Markkantsstribe

Plan 2m 6m 2m

Snit

Ved at kombinere tiltag opnår man større effekt.

1

FOKUS PÅ BIODIVERSITET

SPARRING MED LOKALE RÅDGIVERE

Tak for opmærksomheden

